

JAARVERSLAG 2022 van de stichting Vrienden van Zusters in Rwanda

Inleiding

De Stichting Vrienden van “Abaja ba Kristo” in Rwanda (hierna: de Stichting) is opgericht op 5 januari 2011 en heeft tot doel het ondersteunen van de diaconessengemeenschap in Rwanda “Abaja ba Kristo” (hierna: Abaja ba Kristo). Tot genoemde datum werd de ondersteuning vanuit Nederland behartigd door de Gemeenschap van Zendings-Diaconessen in Nederland (hierna: ZDH), één van de oprichters van Abaja ba Kristo in 1984. De verzelfstandiging van de ondersteuning van Abaja ba Kristo is ingegeven door het streven naar continuïteit en verbreding van het draagvlak.

Abaja ba Kristo (Dienaressen van Christus)

Abaja ba Kristo is een leefgemeenschap van Rwandese vrouwen die op basis van hun Christelijke levensovertuiging als diaconessen in Rwanda leven en werken. Zij zijn werkzaam in kerkelijk en sociaal werk, onder andere in evangelisatie, zorg voor kwetsbare kinderen en gezinnen, (vak-) onderwijs, gezondheidszorg, landbouweducatie, ouderenzorg, armenzorg etc.

De activiteiten hebben alle ten doel het bieden van hulp aan de medemens en het bijdragen aan de ontwikkeling van de regio Rubengera in Rwanda waar zij wonen.

De diaconessen ontvangen hiervoor geen individuele beloning. Alles wat hun arbeid opbrengt komt aan hun gemeenschap toe. Zij ontvangen hun levensonderhoud van de gemeenschap.

Een aantal van de activiteiten van Abaja ba Kristo is mede afhankelijk van financiële ondersteuning vanuit de stichting. Er is ondanks een groeiende economie veel armoede in het land¹, waardoor veel lokale deelnemers aan de ontwikkelingsprojecten zelf niet of nauwelijks een financiële bijdrage kunnen geven. Het leveren van eigen bijdragen (in zelfhulpgroepen en ook door opgeleide kinderen die goed verdienen) wordt wél gestimuleerd. Dit is echter een moeizaam proces, zeker nu ook in Rwanda het leven een stuk duurder is geworden. Toch is er met name in de zelfhulpgroepen sprake van lichte toename van het aantal projecten, dat door de deelnemers wordt opgezet. Aan motivatie ontbreekt het niet.

De Stichting

De Stichting heeft ten doel het werk van Abaja ba Kristo spiritueel, moreel, met (technische) kennis, advies en financiën te ondersteunen. Alle middelen die zij verwerft - behoudens een klein deel (rond 5 %) dat dient om de eigen kosten te dekken (met name reiskosten) - worden aangewend voor de ondersteuning van de diverse projecten.

Met de zustergemeenschap is besproken dat de beweging die wij graag ondersteunen er een is waarbij projecten na een ingroeiperiode zelfvoorzienend worden en de Vrienden vooral middelen inzetten voor nieuw te starten projecten. Dit vraagt van de zusters verder te ontwikkelen bedrijfsvoerings- en wervingscompetenties. Om daarbij concreet te faciliteren draagt de Stichting in

¹ Rwanda staat in 2023 op plaats 167 van 192 landen qua grootte van het BNP

2022 / 2023 in eerste instantie een jaar bij in de financiering van een coach met ervaring op het gebied 'capacity building'.

Het Bestuur

Het bestuur werd in mei 2022 gecompleteerd door de komst van de heer Martin 't Hart. Martin en zijn vrouw hebben 6 jaar in Rwanda gewerkt onder meer in opbouwwerk. Binnen het bestuur brengt Martin zijn kennis ter plaatse als ook zijn ICT achtergrond actief in.

Mevrouw Janny Oorebeek, één van de langst dienende bestuursleden, neemt begin 2023 afscheid van het bestuur. Zij heeft samen met zuster Dorien Peet veelvuldig - zo ook in 2022 - de zusters in Rwanda bezocht en gesprekken gevoerd met zusters en andere betrokkenen ter plaatse. Rwanda heeft een bijzondere plaats in haar leven.

De heren René van de Kieft (voorzitter) en Maarten van Ginkel (penningmeester) completeren het bestuur. Het bestuur is blij met de ondersteuning van haar secretaris mevrouw Alice van Barneveld.

Noodsituaties in Rwanda:

Ook in Rwanda heeft het coronavirus toegeslagen, waarbij in 2022 in lijn met wereldwijde ontwikkelingen een keer ten goede plaatsvond. Het guesthouse van de zusters kon in 2022 weer veel gasten ontvangen. Door de stijgende prijzen is de nood onder de bevolking toegenomen en werden de zusters geconfronteerd met veel hulpvragen. Vanuit de stichting kon enkele malen een bedrag voor noodhulp worden overgemaakt. Ten tijde van het opstellen van dit verslag werd Rwanda opgeschrikt door noodweer: overstromingen waardoor in Rwanda en Congo honderden doden te betreuren zijn. De wereldwijde impact van uitbuiting van de ons toevertrouwde schepping doen zich steeds meer voelen, juist ook in kwetsbare gebieden.

Met ondersteuning van Kerk in Actie en in samenwerking met de plaatselijke overheid en gezondheidswerkers zijn de zusters een nieuw project begonnen in een regio waar veel kinderen tussen 1 en 5 jaar ondervoed zijn.

Partner Kerk in Actie die het landbouwproject van de zusters ondersteunt, maakt een noodbudget vrij ter besteding door de zusters. Dit is zeer gewaardeerd.

Van de bestuurstafel

Er werd in dit verslagjaar vier keer vergaderd door het bestuur van de stichting. Tevens werd via Teams overlegd met de leiding en haar? coach in Rwanda.

Onderwerpen die aan de orde kwamen:

Ontwikkelingen in de diverse projecten van AbK, bouwplannen lagere school, opzet trauma healing center, verzelfstandiging van AbK op het gebied van management en financiën, PR en fondswerving.

Daarnaast is gesproken met een bestuursdelegatie van Stichting Support Rwanda, die vanuit opgebouwde betrokkenheid met het land ondersteuning geven, vooral door woningen mogelijk te maken. Gelet op (deels) overlappende doelstellingen, is besloten een project gezamenlijk op te pakken en al doende te besluiten wat de beste toekomstgerichte vorm van samenwerken is. In dit verslagjaar werd een bescheiden begin gemaakt in de vorm van het opknappen van een huis van alleenstaande moeders.

In 2023 krijgt het overleg over samenwerking een vervolg.

In september 2022 hebben 2 leden van het bestuur een bezoek aan de zusters gebracht, en konden zij de feestelijke opening van de nieuwe Indatwa school bijwonen. Een belangrijke mijlpaal, mogelijk gemaakt door een goede samenwerking tussen veel overheids- en private partijen. De middelen om de school te bouwen zijn door Stichting De Waterlander beschikbaar gesteld.

Tevens is met de zusters - in het verlengde van onze 2020 brainstorm en de bespreking van de uitkomsten daarvan in Rwanda in augustus 2021 - doorgesproken over de hoofdvragen:

- Hoe zien wij en hoe ziet AbK de rol van de Stichting in de toekomst?
- Wat is er nodig om tot verdere verzelfstandiging van AbK te komen en wat kan de Stichting hierin betekenen?

In de besprekingen werd en wordt de beweging naar meer zelfvoorziening én gerichte uitbouw met nieuwe activiteiten ondersteund. De zusters vragen ons om input op inhoudelijke- en bedrijfsvoeringsthema's.

Als nieuwe activiteit ontwikkelen de zusters concepten voor een healing center in Kigali. Dit is werk dat dicht bij het hart van de zusters ligt en bijdraagt aan een verdere spreiding van activiteiten, ook geografisch.

De Vrienden hebben in Nederland middelen geworven voor de aankoop van gronden in Kigali. Eerst aan het eind van het jaar heeft levering plaatsgevonden. In 2023 wordt een eerste fase uitgewerkt. De verdere planvorming en uitwerking vindt stapsgewijs plaats.

Kennis en kunde uit Nederland

Het bestuur is blij met de voortgaande betrokkenheid van deskundigen op diverse gebieden: water, landbouw en financiën. Bij de twee eerstgenoemde onderwerpen gaat het om inhoudelijke expertise gericht op het verbeteren van de opbrengsten. De heer P. Oudshoorn, registeraccountant, helpt de zusters van Abaja ba Kristo - die verantwoordelijk zijn voor de diverse boekhoudingen – met het opstellen van rapportages en jaarverslagen. Hij kon in verband met corona de laatste jaren niet naar Rwanda afreizen, en onderhield nauw contact met de betreffende zusters via sociale media. In het voorjaar van 2023 was afstemming ter plaatse weer mogelijk.

Ander nieuws vanuit de Stichting in Nederland

Financiën: de jaarrekening laat zien dat eerder verworven gelden zijn ingezet voor de geormerkte doelen. Grotere bedragen werden overgemaakt voor de inrichting van de nieuwe Indatwa school. Over het algemeen blijft het giftenpatroon redelijk stabiel. Voor grotere projecten is nadrukkelijk separate aanvullende financiering te verwerven. Dit is een voortdurend aandachtspunt.

Voor de vastgestelde jaarrekening van de vriendenstichting verwijzen we naar de separate stukken. We kunnen vaststellen dat er dit jaar voldoende financiële middelen waren om de aangegane beloften en projecten in Rwanda te ondersteunen.

Vrijwilligers

Al jaren verzorgt de heer J. Vinke de administratie van de stichting, tot volle tevredenheid! De administratie van het adoptieplan wordt verzorgd door mevr. P. Innemee.

Voor het bijhouden van de website werd de heer E. Pekkeriet, samen met zijn dochter Rachel, bereid gevonden. In 2023 zal samen met bestuurslid 't Hart verder worden gewerkt aan het verbeteren van de website en het vergroten van het bereik.

De diverse projecten in Rubengera, waar de stichting en Abaja ba Kristo samen aan werken

Versterking van het management van Abaja ba Kristo.

Opleiding boeren en boerinnen: Ook in dit jaar werden weer 150 boeren en boerinnen opgeleid, met steun van Kerk in Actie in Utrecht. Het geplande bezoek van de heer B. Veldboom kon geen doorgang vinden i.v.m. corona, maar via de sociale media onderhield hij contact met de verantwoordelijken van dit project.

Waterproject:

In 2021 werd een begin gemaakt met het realiseren van een eigen waterbron voor AbK. Door een Nederlandse stichting werd de financiering hiervan toegezegd en in Rwanda werd een organisatie (Water Access Rwanda) ingeschakeld voor de uitvoering van het project. AbK nam een deskundige in dienst die vanuit de zustergemeenschap het project volgde, samen met Jos Joosse als Nederlandse waterbouwkundige, die op afstand meekeek. Dit project is door storingen op achterstand geraakt en heeft in 2022 extra aandacht gevraagd. Nadrukkelijk zijn de feiten (hoeveelheden en kwaliteit) in beeld gebracht om daarmee volgende stappen te onderbouwen. Helaas hebben de boringen niet het gewenste resultaat opgeleverd vanwege de rotsachtige bodem. In 2023 vergt het goed uitlopen en inregelen van duurzame mogelijkheden nadrukkelijk aandacht.

Nieuwsbrieven:

De sponsorouders van de voormalige weesdorpkinderen, de achterban en de giftgevers ontvangen regelmatig een nieuwsbrief met de stand van zaken in het werk van de gemeenschap. Minstens eenmaal per jaar schrijven de weeskinderen vanuit Rwanda een brief aan hun sponsorouders. De directie van Abaja ba Kristo schrijft de algemene nieuwsbrieven, die in Amerongen worden vertaald en verzonden, aangevuld met nieuws vanuit de stichting.

Tot slot

Met dank aan God kijken wij terug op het afgelopen jaar en spreken onze waardering uit voor de wijze waarop de samenwerking met Abaja ba Kristo verloopt. Het is mooi om te zien dat de projecten zich goed ontwikkelen en voor veel mensen een belangrijke verbetering van hun omstandigheden tot gevolg hebben. Ook bedanken we alle sponsors en belangstellenden voor de steun, zowel op financieel gebied als door gebed.

Amerongen, 13 juni 2023

René van de Kieft, voorzitter stichting Vrienden van Zusters in Rwanda